

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2023. szeptember 18.

1. Koalíciós vita az ipari villamos energia áráról

Míg a német tartományi miniszterelnökök egységes álláspontot képviselve – átmenetileg – olcsóbb villamosenergia tarifa bevezetését szorgalmazzák a nagy energiafogyasztású ipari szereplők számára, addig a kormány koalíción belül megoszlanak az ezzel kapcsolatos álláspontok. Szeptember első hetében a tartományok vezetői brüsszeli látogatásukat követően adtak ki közös nyilatkozatot, melyben a német ipari szereplők védelme érdekében szót emeltek egy átmeneti időszakra szóló árcsökkentés mellett. Az áthidaló megoldás értelmében ezen olcsóbb megoldást – állami támogatás útján – addig vehetnék csak igénybe egyes ipari szereplők, ameddig elegendő megújuló energiaforrásból származó villamos energia nem áll rendelkezésre. E támogatás nélkül az energiaintenzív és nemzetközileg aktív vállalatok már nem lennének versenyképesek – hangsúlyozta Stephan Weil (SPD), Alsó-Szászország miniszterelnöke. *„Az acél- és vegyiparról, a réz- és alumíniumiparról, az üveg-, kerámia-, cement- és sok más iparágáról beszélünk, melyeket nagyon-nagy kár fenyeget.”* – jelentette ki Weil. Hendrik Wüst (CDU) Észak-Rajna-Vesztfália miniszterelnöke a szövetségi kormányt tartja elsődlegesen felelősnek egy ilyen megoldás kezdeményezéséért. Ahogy hangsúlyozta nem az EU hezitál a villamosenergia-árcsökkentésről szóló döntéssel kapcsolatban. *„A Bizottság csak olyan dolgokkal foglalkozhat, amelyekkel a nemzetállamok akarják, hogy foglalkozzon, vagyis ebben az esetben az ipari áram árának jóváhagyásával. (...) Hogy Németország akarja-e ezt, azt a szövetségi kormánynak kell eldöntenie.”* – így Wüst.

A kormánypártok álláspontja az ipari áram árával kapcsolatban azonban megoszlik. A Zöldek – mindenekelőtt Robert Habeck szövetségi gazdasági miniszter – támogatják azt, akárcsak az SPD parlamenti frakciója. Előbbi meglátása szerint átmeneti megoldásként egyes felhasználóknak 6 cent/kilowattóra árban állapítanak meg az „áthidaló áram” költségét. Az FDP ezzel szemben elutasítja a javaslatot, és Olaf Scholz (SPD) kancellár is szkeptikusan nyilatkozott a közelmúltban az elképzelésről. *„Hogyan indokolhatjuk meg a közvélemény felé, hogy a hatalmas nyereséget termelő vállalatokat az adófizetők pénzéből támogassuk, úgy hogy mindeközben Németország súlyosan eladósodik?”* – tette fel a kérdést egy közelmúltbéli interjúban a kancellár. Az FDP mindeközben egy önálló javaslattal állt elő. E szerint a kis- és középvállalkozásokat mentesíteni kell a villamos energia árát terhelő adók, illetékek és pótdíjak alól, továbbá a hálózati díjakat jelentősen csökkenteni kell. Ennek érdekében közvetlen villamosenergia-ellátási szerződéseket kell kötni a villamosenergia-termelők és az ipari vállalkozások között.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Tübingi vita országos hatással – célpontban az AfD politikai izolációja

Széleskörű politikai visszhangot váltott ki Németországban, hogy az előző héten a CDU, az AfD és az FDP szavazataival a tübingi tartományi parlament – a vörös-piros-zöld (Die Linke-SPD-Zöldek) kormányt túlszavazva – adócsökkentést fogadott el. Az AfD-vel való mindennemű politikai együttműködés kizárása visszatérő elem a német politikai közbeszédben, ahol a többi párt „tűzfalal” kívánja körül venni és így izolálni a szélsőjobboldali pártot. Ugyanakkor az AfD megerősödésével, valamint a kormányerők és a CDU közötti viszályok szövetségi szinten való elmérgesedésével mindez egyre nehezebben megvalósíthatónak ígérkezik. A helyzet jelentőségét fokozza, hogy a tübingi AfD-t a német Alkotmányvédelmi Hivatal szélsőjobboldalinak minősíti, és állandó megfigyelés alatt tartja.

A CDU alacsonyabb telekadóról szóló törvényjavaslata azért kapott többséget a tübingi tartományi parlamentben és járhatott sikerrel, mert az FDP mellett az AfD is támogatta azt – az adócsökkentést végül 46 szavazattal a 42 ellenében fogadták el. A Die Linke, a Zöldek és az SPD kormánypárti frakciói ellene szavaztak – előzetesen élesen bírálva, hogy a CDU – meglátásuk szerint – szándékosan elfogadta az AfD jóváhagyását. A tartományi kormányerők szerint a CDU ezzel először adott az AfD-nek olyan hatalmat, amellyel konkrétan befolyásolhatja az tartományi költségvetést. „A CDU valójában egy kis ellenzéki kormánykoalíciót kezd el létrehozni, amelyben az AfD is benne van.” – jelentette ki Steffen Dittes, a Die Linke frakcióvezetője. A szavazás végeredménye országosan is heves kritikát váltott ki. „A demokratáknak soha nem szabad megengedniük, hogy az AfD átbillentse a mérleg nyelvét egy irányba a parlamentben.” – szögezte le Kevin Kühnert, az SPD főtitkára.

Mario Voigt, a tübingi CDU párt- és frakcióvezetője ugyanakkor kiállt döntése mellett: „Nem tehetem a szabadállam számára jó és fontos döntéseket, a családok tehermentesítését és a gazdaságot attól függővé, hogy a rossz emberek esetleg egyetértenek-e azokkal.” Friedrich Merz, a CDU szövetségi elnöke már a szavazás előtt megvédte a tübingi CDU-frakció eljárás módját: „Nem tesszük függővé más frakcióktól azt, amit a tartományi parlamentekben, valamint a német Bundestagban tárgyalunk.” Egyúttal kijelentve, hogy ahogy eddig úgy a jövőben sem lesz sem szövetségi, sem tartományi szinten együttműködés a CDU és az AfD között.

Tino Chrupalla, AfD-elnök a szavazást követően elégedettségének adott hangot. „Amikor a polgárok érdekeiről van szó, nem fontos, hogy ki kivel szavaz. Az a fontos, hogy többség legyen. (...) A CDU és az AfD Tübingiában lebontotta a politikai tűzfalat.” – jelentette ki a pártelnök.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. CSU-s javaslat a befogadandó menekültek számának korlátozásáról

Nancy Faeser szövetségi belügyminiszter (SPD) állásfoglalásában határozottan elutasította Markus Söder (CSU) bajor miniszterelnök azon követelését, mely szerint a szövetségi kormány állapítson meg egy felső értékhatárt a Németországba menekültek befogadásával kapcsolatban. A migráció állandó ellenőrzése csak európai szinten, az EU bevonásával lehetséges – jelentette ki Faeser. Korábban Söder – akinek javaslatát Friedrich Merz CDU-elnök is támogatta – egy „migrációs politikai fordulat” mellett foglalt állást és sürgette az előző kormány által elfogadott, a Németországba menekültstátuszt elnyerő személyek számát évi 200 ezer főben meghatározó, modellhez való visszatérését. Söder szerint csak így garantálható az újonnan Németországba érkező személyek sikeres integrációja. „Fordulatra van szükség a migrációs politikában. Egy általános németországi

egyezményre van szükség az ellenőrizetlen bevándorlás ellen. Ellenkező esetben veszélyeztetjük demokráciánk stabilitását. Országunk amúgy is az AfD és most Wagenknecht romboló demokráciája felé tart" – mondta a CSU vezetője, utalva a menekültek növekvő számára és a jobboldali populisták politikai mozgalmak sikeres szereplésére.

Sajtójelentések szerint egyre több önkormányzat támogatná egy bevándorlási határérték bevezetését, melynek hiányában az újonnan érkezők integrációja jelenleg aligha valósítható meg. Beszámolók szerint a járások, városok és önkormányzatok esetében egyre többször fogalmazódik meg kritika a mostani helyzettel kapcsolatban. A megszólaló képviselők szerint a szövetségi kormány magukra hagyja őket a helyzet megoldásában. Visszatérő pont, hogy nincs elég pénz, nincs elég szállás és nincs elég hely a menekültkérelemmel érkező fiatalok számára az iskolákban és az óvodákban. Az emberek elhelyezéséért, valamint a kitoloncolások végrehajtásáért a tartományok a felelősek, azonban a kitoloncolások jogi kereteit azonban a szövetségi kormány határozza meg. A CSU javaslatával szemben Faeser a szigorúbb határellenőrzésekre és az össz-európai megoldásokra kívánja helyezni a hangsúlyt. Egyúttal azonban elutasította az állandó jellegű határellenőrző helyek kialakítását a német-lengyel határ mentén. Mindazonáltal a véletlenszerű ellenőrzések számát azonban fokozni kívánja a minisztérium. Májusban a szövetségi és a tartományi kormányok megállapodtak abban, hogy a helyzet függvényében más, a szomszédos országokkal közös német határszakaszokon is bevezetik az állandó jellegű ellenőrzéseket, mint például Bajorország és Ausztria között.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Újból zavargásokba torkollott egy eritreai fesztivál

Néhány hónapon belül immár másodszer fordult elő súlyos zavargás eritreai bevándorlók között. Július elején a hesseni Gießenben, most szombaton pedig Stuttgartban törtek ki zavargások ellenzéki és kormánypárti, Németországban élő, eritreaiak között. A júliusi esethez hasonlóan ezúttal is Isaias Afewerki eritreai diktátor kormányához köthető kulturális szervezetek által szervezett fesztivál torkollott erőszakba, amikor az eseményt és az azt biztosító rendőröket több száz, az országból elmenekült és Németországban élő eritreai ellenzéki támadta meg. A felek közötti összetűzéseket csak több óra elteltével tudta végérvényesen felszámolni a rendőrség. Hasonló összetűzésekre került sor idén nyáron Frankfurtban és Stockholmban is. Emellett komoly visszhangot váltott ki a júliusi gießeni eset is. Akkor a városvezetés egy korábbi, 2022-ben tapasztalt konfliktushelyzetre való tekintettel be akarta tiltani a tervezett fesztivált azonban a helyi bíróság, megfelelő alap híján, elutasította a rendelkezést. A rendezvény ellenzői ezután a fesztivál ideje alatt több alkalommal is megtámadták a fokozott számban jelen lévő rendőri erőket.

Nancy Faeser szövetségi belügyminiszter (SPD), illetve más vezető politikusok határozottan elítélték a zavargásokat. „*Nem szabad megengednünk, hogy országunk külföldi konfliktusok helyszíne legyen.*” – jelentette ki a miniszter. Szintén határozott válaszlépések megtételére szólított fel Winfried Kretschmann (Zöldek) baden-württembergi tartományi miniszterelnök is. A stuttgarti zavargásokat követően a rendőrség több mint 200 személlyel szemben indított eljárást.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Vesztfáliai Békekonferencia Münsterben

Előző pénteken Münster adott otthont a Vesztfáliai Békekonferenciának, melynek középpontjában – 375 évvel a vesztfáliai békeegyezmény megkötését követően – a jelenünket és jövőnket meghatározó legfontosabb konfliktusok békés rendezése állt. A Vesztfália és Lippe Gazdasági Társasága (*Wirtschaftliche Gesellschaft für Westfalen und Lippe* – WWL) által szervezett és Armin Laschet (CDU) Észak-Rajna-Vesztfália korábbi miniszterelnökének fővédnöksége alatt megtartott konferencián részt vett többek között Boris Pistorius (SPD) szövetségi védelmi miniszter, Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter, Hendrik Wüst (CDU) Észak-Rajna-Vesztfália miniszterelnöke és Vitalij Klicsko kijevei főpolgármester. A konferencia apropóján kétoldalú tárgyalásokra is sor került Szijjártó Péter és Hendrik Wüst között.

A konferencia zárónyilatkozata külön kiemelte a konfliktusok tárgyalások során elért szilárd békemegoldások fontosságát. *„Csak a párbeszéd révén lehetséges a tartós béke megteremtése. Csak a tárgyalási hajlandóság révén lehet hosszú távon megoldani a konfliktusokat. (...) Az 1648-as vesztfáliai béke egy fordulópontot jelentett. A háború ellenére folytatott párbeszéd, érvelések a fegyverek zaja mellett is és a hajlandóság arra, hogy egy háborús konfliktust tárgyalások útján oldjanak meg, emléket állít és példát mutat a 21. század számára.”*

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Megkezdődött a Warburg Bank egykori vezetője elleni per

Szeptember 18-án kezdődött meg Christian Olearius, a Warburg Bank egykori elnökével, szembeni eljárás. A hosszú évek óta húzódó, közmegegyezés szerint a modern Németország legnagyobb adócsalással kapcsolatos korrupciós ügyének tekinthető cum-ex ügy tárgyalása a pénzügyi kár mértéke mellett Olaf Scholz kancellár (SPD), egykori hamburgi főpolgármester, esetleges érintettsége miatt is különösen nagy figyelemre tarthat számot. A szociáldemokrata politikust a múltban több esetben is érték már vádak, melyek szerint valamilyen formában szerepet játszott a Warburg bank körül kialakult adócsalási ügyletekben, amely legalább 12 milliárd euró kárt okozott az államnak. A kancellár a vádakot konzekvensen visszautasította, illetve az ügyben végzett vizsgálatokat is bizonyíthatóság hiányában megszüntették. Mindazonáltal az Unió-pártok tovább szeretnék vizsgálni az ügyet, legutóbb júliusban kérvényezték törvényhozási vizsgálóbizottság létrehozását az ügyben, azonban a kormánypárti többség leszavazta a kezdeményezést a Bundestagban. Válaszul a CDU/CSU alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Szövetségi Alkotmánybíróság elé.

A kezdődő tárgylást megelőzően Olearius tagadta az ellene felhozott vádakot. Az ügyészség szerint azonban a bankvezér 2006 és 2019 közötti időszakban legalább 15 különösen súlyos adócsalási ügyben vállalt szerepet. A mai napig tisztázatlan, hogy a bank elnökeként Olearius korábban milyen kapcsolatot ápolt az akkori polgármesterrel Scholzzal. Scholz többször is személyes megbeszéléseket folytatott a bank vezetésével azt követően, hogy a hamburgi adóhatóság pénzügyi követeléseket kezdeményezett a Warburg Bankkal szemben. Ellenzéki politikusok szerint a kancellár informális szerepet játszhatott abban, hogy az adóhatóság végül hagyta elvülni ezen követeléseket.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktualitások

Michael Hüther, a kölni IW Német Gazdaságkutató Intézet igazgatója nemrégiben egy saját könyvet szentelt a szociális piacgazdaságnak, amelyben azt páratlan német gazdasági rendként írta le. Hüther abban a szociális piacgazdaság, mint megbékélési eszme történetét követi végig a hiperinflációtól és a valutareformtól napjainkig. **2023. szeptember 21-én 17.00 órától Michael Hüther a szociális piacgazdaság jelen kihívásairól és jövőjéről fog beszélgetni az MCC Scruton Kávézóban.**

További részletekért kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Németországban az elmúlt években eltolódtak a szólásszabadság határai. A túlzott politikai korrektség, a véleményszabadság korlátozása, valamint azoknak diszkreditálása, akik az európai mainstream ellenében próbálnak gondolkodni és cselekedni, a nyilvános vitákban is tetten érhető. Hogyan érvényesül a média véleményformáló ereje és a politikai hatalom közötti kölcsönhatás Németországban? Milyen hatással van demokráciánk alapjaira, ha a morál győzedelmeskedik az érvek felett? Többek között erről lesz szó **2023. október 5-én 17.00 órától Prof. Dr. Andreas Anter és Prof. Dr. Dieter Schönecker** előadásán, amely a „Véleményhatalom és cancel culture” címet kapta.

További részletekért kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló

Boris Palmer, szeptemberi magyarországi látogatása kapcsán nagyinterjút közölt a németnyelvű Budapester Zeitung hetimagazin a tübingeni főpolgármesterrel, amelyben a politikus kifejti véleményét a magyar politikával kapcsolatban is.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Ezen a héten kerültek bemutatásra a 2023-as évre vonatkozó Magyar-Német Barométer eredményei. Az eseményen a résztvevők megvitatták a magyar-német kapcsolatok fontosságát, aktuális helyzetét, és azt is, mennyire van hatással a német média a magyarok megítélésére Németországban.

A kutatás eredményeiért kattintson a [Nézőpont Intézet honlapjára](#), a bemutatóról készült beszámolóért kattintson az [Origo honlapjára](#).

Hogy fest a németországi politikai térkép az EP választások előtt? Hogyan alakul a kormánypártok, az ellenzék és az AfD népszerűsége? Melyik tartományban és miért növelte népszerűségét az AfD? Ezekre a kérdésekre válaszolt Bauer Bence az Inforádióknak.

Az interjú meghallgatásához kattintson az [Inforádió honlapjára](#).

Vándorlási különbözet címmel jelent meg interjú Bauer Bencével, a Magyar-Német Intézet igazgatójával a Magyar Nemzet szombati Lugas mellékletében. A cikk a Németországból Magyarország felé irányuló migráció erősödésének okait tárgyalja.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Magyar Nemzet honlapjára](#).

Megéri harcolnunk egymásért – Boris Palmer intenzívebb párbeszédet szorgalmaz Magyarország és Németország között – írja Dörstelmann-Fodor Kinga, a Magyar-Német Intézet igazgatóhelyettese.

A teljes cikk elolvasásához kattintson a [Mandiner honlapjára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hua